

Соколовський
і партнери

**Судові спори з державними органами влади
щодо обмеження або зупинення діяльності
компаній в Україні**

ЛИСОВЕЦЬ Тетяна Василівна,
адвокат, старший партнер Адвокатської компанії
«Соколовський і Партнери»

Виробництво (виготовлення) або реалізація продукції, виконання робіт, надання послуг суб'єктами господарювання можуть бути призупинені виключно за рішенням суду.*

*п. 5 ст. 4 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

Випадки звернення до суду державними органами

На підставі акта, складеного за результатами здійснення заходу, в ході якого виявлено порушення вимог законодавства, орган державного нагляду (контролю) за наявності підстав для повного або часткового зупинення виробництва (виготовлення), реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг звертається у порядку та строки, встановлені законом, з відповідним позовом до адміністративного суду. У разі необхідності вжиття інших заходів реагування орган державного нагляду (контролю) протягом п'яти робочих днів з дня завершення заходу складає розпорядчий документ щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу, а у випадках, передбачених законом, також звертається до адміністративного суду з позовом щодо підтвердження обґрунтованості вжиття до суб'єкта господарювання заходів реагування, передбачених відповідним розпорядчим документом.*

* п. 7. ст. 7 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

Випадки звернення до суду державними органами

Застосування у випадках, передбачених законом, заходів реагування у сфері державного контролю, якщо вони можуть бути застосовані виключно за рішенням суду.

ст. 183 – 2 (скорочене провадження) КАС України

Підтвердження обґрунтованості вжиття державними органами заходів реагування на виявленні під час здійснення заходів контролю порушення, якщо необхідність такого підтвердження передбачена законом

ст. 183 – 6 КАС України

Органи, що звертаються до суду в порядку ст. 183 – 2 КАС України (1)

1. **Державна служба з надзвичайних ситуацій** має право звернення до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення до повного усунення порушень вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки роботи підприємств, окремих виробництв, виробничих дільниць, експлуатації будівель, об'єктів, споруд, цехів, дільниць, а також машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів, зупинення проведення робіт, у тому числі будівельно-монтажних, випуску і реалізації пожежонебезпечної продукції, систем та засобів протипожежного захисту, надання послуг, якщо ці порушення створюють загрозу життю та/або здоров'ю людей*

*п. 12. ч. 1 ст. 67 Кодексу Цивільного захисту України

Підстави для зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, дільниць, експлуатації машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів (1)

- 1) недотримання вимог пожежної безпеки, визначених цим Кодексом, іншими нормативно-правовими актами, стандартами, нормами і правилами;
- 2) порушення вимог пожежної безпеки, передбачених стандартами, нормами і правилами, під час будівництва приміщень, будівель та споруд виробничого призначення;
- 3) випуск і реалізація вибухопожежонебезпечної продукції та продукції протипожежного призначення з відхиленням від стандартів чи технічних умов або без даних щодо відповідності такої продукції вимогам пожежної безпеки;
- 4) нездійснення заходів щодо захисту персоналу від шкідливого впливу ймовірних надзвичайних ситуацій;
- 5) відсутність на виробництвах, на яких застосовуються небезпечні речовини, паспортів (формулярів) на обладнання та апаратуру або систем із забезпечення їх безперебійної (безаварійної) роботи;

Підстави для зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, дільниць, експлуатації машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів (2)

- 6) невідповідність кількості засобів індивідуального захисту органів дихання від небезпечних хімічних речовин нормам забезпечення ними працівників суб'єкта господарювання, їх непридатність або відсутність;
- 7) порушення правил поведження з небезпечними речовинами;
- 8) відсутність або непридатність до використання засобів індивідуального захисту в осіб, які здійснюють обслуговування потенційно небезпечних об'єктів або об'єктів підвищеної небезпеки, а також в осіб, участь яких у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації передбачена планом локалізації і ліквідації наслідків аварій;
- 9) відсутність на об'єкті підвищеної небезпеки диспетчерської служби або її неготовність до виконання покладених на неї завдань, у тому числі через відсутність відповідних документів, приладів, обладнання або засобів індивідуального захисту;

Підстави для зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, дільниць, експлуатації машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів (3)

- 10) неготовність до використання за призначенням аварійно-рятувальної техніки, засобів цивільного захисту, а також обладнання, призначеного для забезпечення безпеки суб'єктів господарювання;
- 11) проведення робіт з будівництва будинків та споруд, розміщення інших небезпечних об'єктів, інженерних і транспортних комунікацій, які порушують встановлений законодавством з питань техногенної безпеки порядок їх проведення або проведення яких створює загрозу безпеці населення, суб'єктам господарювання, обладнанню та майну, що в них перебувають. *

* ст. 70 Кодексу цивільного захисту України

Органи, що звертаються до суду в порядку ст. 183 – 2 КАС України (2)

2. Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України:

Право заборони виконання робіт, виробництва виникає у разі виявлення під час перевірки:

- порушень вимог законодавства з охорони праці та промислової безпеки, що створюють загрозу життю працівників;
- порушень вимог [Кодексу України про надра](#);
- відсутності дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки;
- непроведення у встановленому порядку та в терміни технічного огляду, випробування або експертного обстеження машин, механізмів та устаткування підвищеної небезпеки;
- виникнення нещасного випадку зі смертельним або тяжким наслідком, групового нещасного випадку.*

* п. 2.26. Наказу Міністерства надзвичайних ситуацій України N 826 від 11.08.2011 р.

Органи, що звертаються до суду в порядку ст. 183 – 2 КАС України (3)

3. Державна санітарно – епідеміологічна служба.

Заходи щодо припинення порушення санітарного законодавства:

- обмеження, тимчасова заборона чи припинення діяльності підприємств, установ, організацій, об'єктів будь-якого призначення, технологічних ліній, машин і механізмів, виконання окремих технологічних операцій, користування плаваючими засобами, рухомим складом і літаками у разі невідповідності їх вимогам санітарних норм;
- обмеження, тимчасова заборона або припинення будівництва, реконструкції та розширення об'єктів у разі відступу від затвердженого проекту;
- тимчасова заборона виробництва, заборона використання та реалізації хімічних речовин, технологічного устаткування, будівельних матеріалів, біологічних засобів, товарів народного споживання, джерел іонізуючих випромінювань в разі відсутності їх гігієнічної регламентації та державної реєстрації, а також якщо їх визнано шкідливими для здоров'я людей.*

* ст. 42 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»

Органи, що звертаються до суду в порядку ст. 183 – 2 КАС України (4)

4. Державну інспекцію України з питань захисту прав споживачів, що має право приймати рішення про:

- припинення суб'єктами господарювання сфери торгівлі і послуг реалізації та виробництва продукції, що не відповідає вимогам нормативно-правових актів стосовно безпеки для життя, здоров'я та майна споживачів і навколишнього природного середовища, - до усунення виявлених недоліків;
- тимчасове припинення діяльності суб'єктів господарювання сфери торгівлі (секцій, відділів), послуг складів підприємств оптової і роздрібною торгівлі та організацій незалежно від форми власності, що систематично реалізують товари неналежної якості, порушують правила торгівлі та надання послуг, умови зберігання та транспортування товарів, - до усунення виявлених недоліків;*

* ст. 26 Закону України «Про захист прав споживачів»

*ст. 183 – 2 (скорочене провадження)
КАС України*

*Справа розглядається без проведення судового
засідання та виклику осіб, які беруть у ній участь*

*Постанова суду підлягає негайному виконанню.
(ч. 1 ст. 256 КАС України)*

*Апеляційне оскарження в
загальному порядку*

ст. 183 – 6 КАС України

Апеляція на постанову суду подається протягом трьох днів з дня її ухвалення

Апеляційні скарги розглядаються протягом трьох днів з дня відкриття апеляційного провадження

*ст. 183 – 2 (скорочене
провадження) КАС України*

ст. 183 – 6 КАС України

*не оскаржується в касаційному
порядку*

У разі недостатності повідомлених позивачем обставин або якщо за результатами розгляду поданого відповідачем заперечення суд прийде до висновку про неможливість ухвалення законного судового рішення без проведення судового засідання та виклику осіб, які беруть участь у справі, суд розглядає справу за загальними правилами цього Кодексу, про що постановляє ухвалу, яка не підлягає оскарженню.

ст. 183 – 2 (скорочене провадження) КАС України

ст. 183 – 6 КАС України

Можливе подання заяви про скасування заходів реагування

*Відновлення виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг суб'єктами господарювання після призупинення можливе з моменту отримання органом державного нагляду (контролю), який ініціював призупинення, повідомлення суб'єкта господарювання про усунення ним усіх встановлених судом порушень.
(п. 5 ст. 4 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»)*

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

ЛИСОВЕЦЬ Тетяна Василівна,
адвокат, старший партнер
Адвокатської компанії «Соколовський і Партнери»